

Η λειτουργική μας γλώσσα και οι νέοι μας (Σεβασμ. Μητροπ. Πειραιώς Σεραφείμ)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 22 Μαΐου, 2010

Εισήγησις εις την ημερίδα που πραγματοποιήθηκε στις 17/4/2010, με διοργανωτή την Ενορία της Αγίας Παρασκευής Αττικής και θέμα: "Γλώσσα και Λατρεία: νοησιαρχία ή μέθεξις;"

Τα τελευταία χρόνια όλο και πιο συχνά ακούγεται ότι οι νέοι δεν εκκλησιάζονται επειδή δεν κατανοούν τα όσα λέγονται στις ιερές ακολουθίες.

Η λατρευτική γλώσσα κατανοείται ως το μεγάλο εμπόδιο για τήν συμμετοχή των νέων στη θεία Λειτουργία και πληθαίνουν οι φωνές εκείνων που ζητούν επίμονα ριζικές αλλαγές.

Νέοι και λατρευτική ζωή

Μια αφετηριακή επισήμανση, απαραίτητη για τήν συζήτησή μας, είναι ότι το καίριο ζήτημα που απασχολεί όλους μας είναι το τι πρέπει να πράξουμε ώστε να υπάρξει αληθινά μια ενσυνείδητη συμμετοχή των νέων στην λατρεία.

Αυτή είναι η ουσία του θέματος στα πλαίσια του οποίου εντάσσεται και η εξέταση του αν θα βοηθούσε η χρήση μεταφρασμένων λειτουργικών κειμένων στην λατρεία. Τούτη η επισήμανση πιστεύουμε πως είναι απολύτως χρήσιμη στη συζήτησή μας και αυτό γιατί στις μέρες μας η λύση της αντικατάστασης των λειτουργικών κειμένων προβάλλεται ως μονόδρομος, ως η μοναδική λύση.

Φοβούμαστε όμως πως όχι μόνο λύση δεν αποτελεί, αφού ούτε τα επιθυμητά αποτελέσματα φρονούμε πως θα φέρει, αλλά αντιθέτως η ίδια από μόνη της θα αποτελέσει μέγα πρόβλημα, το οποίο θα δημιουργούσε πλήθος δυσκολιών τόσο στο επίπεδο της λατρευτικής ευταξίας όσο και σε εκείνο του μηνύματος που οι νέοι θα προσλάβουν από την κίνηση αυτή.

Η Εκκλησία μεριμνούσε πάντα για την ομαλή εισαγωγή των νέων χριστιανών στην λατρευτική της ζωή. Γνωρίζουμε πως η κατήχηση των προσώπων που επιθυμούσαν να ενταχθούν στους κόλπους της δέν περιοριζόταν μόνο στην προβαπτισματική διδασκαλία, αλλά επεκτεινόταν και μετά την εισαγωγή στο εκκλησιαστικό σώμα δια του Βαπτίσματος, με τις λεγόμενες «Μυσταγωγικές Κατηχήσεις», οι οποίες είχαν περιεχόμενο λειτουργικό, ερμήνευαν δηλαδή τα πεπραγμένα της λατρείας.

Στην εποχή μας η Κατήχηση κατά κοινή ομολογία έχει χάσει τον «μυσταγωγικό» της χαρακτήρα. Στις ενορίες μας μπορεί να υπήρξε μία μεγάλη ανάπτυξη «κατηχητικών σχολείων», όμως εκείνα επηρεασμένα από τα προτεσταντικά και ρωμαιοκαθολικά πρότυπα, θεώρησαν πως η εκκλησιαστική αλήθεια πρέπει να διδάσκεται κυρίως ως γνώση η οποία καταλήγει σε ηθικολογικά προστάγματα και όχι ως μια αποκάλυψη των Μυστηρίων του Θεού.

Είναι γνωστό πως η Κατήχηση στις μέρες μας περνά μία μεγάλη κρίση. Θα τολμούσαμε να πούμε ότι οι νέοι γυρίζουν τη πλάτη στην Εκκλησία επηρεασμένοι αφ' ενός από τις σειρήνες της εποχής, αφ' ετέρου μένοντας αδιάφοροι σε μία γνωσιοκεντρική προσέγγιση του εκκλησιαστικού γεγονότος.

Αυτό το τελευταίο σημείο φαίνεται πως δέν έχει αξιολογηθεί στο επίμαχο ζήτημα της μετάφρασης των λειτουργικών κειμένων. Το σκεπτικό των εισηγητών της μεταφράσεως είναι πως αυτό που λείπει από την λατρεία είναι η γνώση και η κατανόηση των κειμένων.

Αυτό που φανερώνει όμως η εμπειρία της κατηχητικής προσπάθειας είναι πως όταν η Κατήχηση αποστερήθηκε τον μυσταγωγικό της χαρακτήρα για να τονίσει το γνωσιολογικό της περιεχόμενο, τότε μεταποιήθηκε σε μία αλήθεια που είχε χάσει τους διαύλους επικοινωνίας με τους πολλούς.

Ακούγεται συχνά ότι στις μέρες μας επιβάλλεται η μετάφραση των κειμένων γιατί διαφορετικά εμψωλεύει ο κίνδυνος τής μαγικής κατανοήσεως της λατρείας.

Ο ισχυρισμός αυτός καταδεικνύει έναν κίνδυνο αληθινό. Η λατρεία μας είναι λογική και οφείλει να μην απολέσει αυτόν της τον χαρακτήρα. Στο επίπεδο αυτό θα θέλαμε να προτείνουμε κάποιες πρακτικές προτάσεις που ίσως μπορούσαν να συμβάλλουν στην προσπάθεια της μυσταγωγικής προσέγγισης των νέων.

Οι προτάσεις αυτές κινούνται μέσα στα πλαίσια της κατηχητικής προσπάθειας που συντελείται στις ενορίες μας κι αυτό γιατί πιστεύουμε πως η οικειότητα με την λατρεία είναι κάτι που καλλιεργείται και αυξάνει όταν βρει πρόσφορες συνθήκες.

Λογικές που θέλουν μεμονωμένες κινήσεις, όπως αυτή της μεταφράσεως στα νέα ελληνικά των λειτουργικών κειμένων, να οδηγούν μαζικά τους νέους στην Εκκλησία και εκείνοι δια μιας να κατανοούν και να εμβαθύνουν στα Μυστήρια Της, όχι μόνο απέχουν από την πραγματικότητα, αλλά φανερώνουν πως οι εμπνευστές τους είναι εκείνοι που τελικά αναζητούν λύσεις μαγικές.

1. Τα παιδιά στο κατώτερο κατηχητικό μπορούν να έρθουν σε επαφή και γνωριμία με κείμενα που χρησιμοποιούνται συχνά στη λατρεία. Ο Προοιμιακός ψαλμός, ο Πεντηκοστός, η Θ΄ ώδη της Θεοτόκου είναι κείμενα που τα παιδιά μπορούν να μάθουν αρχικά να διαβάζουν σωστά, ενώ σταδιακά, στις μεγαλύτερες τάξεις, αξίζει να προχωρήσουν στην απομνημόνευση αυτών.

Τα κείμενα τούτα δίδουν παράλληλα την δυνατότητα στον κατηχητή να δημιουργήσει

μία σειρά ερμηνευτικών μαθημάτων πάνω σε αυτά, αφού το περιεχόμενο τους δίδει αφορμές για να διδαχθούν πολλά κατηχητικά θέματα.

Με τον τρόπο αυτό τα παιδιά όταν βρίσκονται μέσα στις ακολουθίες μεταξύ των αγνώστων γι' αυτά ακουσμάτων θα συναντούν ψαλμούς και ύμνους γνωστούς και οικείους σ' αυτά, γεγονός που σταδιακά θα τα εντάσσει ουσιαστικά σε μια ενσυνείδητη συμμετοχή στην κοινή λατρεία.

2. Δεν είναι τυχαίο ότι στη λατρεία της Εκκλησίας μας επικράτησε η χρήση των ύμνων. Τα σπουδαία δογματικά λόγια των Πατέρων έλαβαν μέλος και έγιναν σύμφωνα με το ομώνυμο διήγημα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη: «Τα τραγούδια του Θεού».

Τα παιδιά μπορούν να μάθουν ύμνους τής Εκκλησίας μας, με μεγαλύτερη ευκολία από όσο φανταζόμαστε. Αρχικά μπορούν να διδαχθούν ύμνους απλούς στο μέλος και στο νοηματικό περιεχόμενο.

Τα απολυτίκια του Αγίου της ενορίας τους, του Αγίου που φέρουν το όνομα, τα τροπάρια των μεγάλων Δεσποτικών και Θεομητορικών εορτών, διάφορα μεγαλυνάρια Αγίων, μπορούν να γίνουν ένα πρώτο υλικό που θα χαροποιήσει τα παιδιά και θα τα οδηγήσει σε μία ουσιαστική οικειότητα με τα λειτουργικά κείμενα. Τα μεγαλύτερα παιδιά μπορούν να ωφεληθούν πολύ από τους ύμνους του Αναστασιματαρίου.

Το απολυτίκιο του κάθε ήχου, ίσως και κάποια στιχηρά, είναι ικανά να δώσουν στους νέους αφορμές να αγαπήσουν την θεολογία της Εκκλησίας μας, να αναζητήσουν μία μεγαλύτερη εμβάθυνση, και ίσως να δημιουργηθεί και ο ζήλος για να προχωρήσουν στη σπουδή της εκκλησιαστικής μουσικής.

3. Η δύσκολη καθημερινότητα του σύγχρονου ανθρώπου έχει απομακρύνει από τις ακολουθίες του νυχθημέρου, τις καθημερινές δηλαδή ακολουθίες της Εκκλησίας,

τους περισσότερους πιστούς. Τα παιδιά ακολουθούν και αυτά προγράμματα φορτωμένα με πολλές δραστηριότητες και ενασχολήσεις.

Χωρίς να γινόμαστε πιεστικοί μπορούμε να παροτρύνουμε τα παιδιά για την παρουσία τους στις ακολουθίες. Αυτό δύναται να γίνει εφικτό αν έστω μία φορά την εβδομάδα, καλούμε τα παιδιά σε μία συνάντηση για ένα απόδειπνο στο πνευματικό κέντρο της ενορίας μας. Κάτι τέτοιο μπορεί να γίνει ευκαιρία για να βρεθούν τα παιδιά μέσα στην εβδομάδα, να ξεφύγουν λίγο από τους πιεστικούς ρυθμούς της καθημερινότητας. Εκεί τα παιδιά θα κληθούν να διαβάσουν εκείνα την ακολουθία, χωρίς το φόβο του λάθους ή της κακής απόδοσης στην ανάγνωση, αφού η ακολουθία αυτή θα γίνεται μεταξύ οικείων προσώπων.

Σε τέτοια απόδειπνα ο κατηχητής μπορεί να βρίσκει ευκαιρίες να εξηγή στα παιδιά κάτι που δεν κατανοούν, χωρίς όμως να έχει μία πιεστική διάθεση διδασχής που θα μπορούσε να αποτρέψει τα παιδιά από το να συμμετέχουν σε αυτές τις ακολουθίες. Με τον τρόπο αυτό οι νέοι θα κατανοήσουν πως η λατρεία της Εκκλησίας δεν είναι ένα γεγονός που αφορά αποκλειστικά τους ιερείς ή τους ιεροψάλτες, αλλά είναι βίωμα και ευθύνη του κάθε πιστού.

4. Πρέπει να κατανοήσουμε πάνω από όλα ότι η συμμετοχή στην θεία Λειτουργία είναι η αφετηρία για την κατανόηση των Μυστηρίων του Θεού και όχι το αντίθετο. Δεν είναι δηλαδή η κατανόηση μέσω των μεταφράσεων που θα οδηγήσει τα παιδιά στον εκκλησιασμό. Τα παιδιά όταν αγαπήσουν να προσέρχονται στο Ναό για να λειτουργηθούν θα αρχίσουν να κατανοούν το τι η Εκκλησία τους λέει. Σε κάθε λειτουργία ο κάθε νέος, αλλά και ο κάθε πιστός δέχεται μία αποκάλυψη προσωπική, όχι μόνο διανοητική, ούτε μόνο συναισθηματική, αλλά οντολογική, μια αποκάλυψη που αφορά τον όλο άνθρωπο.

Ο σύγχρονος άνθρωπος όμως εκκλησιάζεται σπάνια. Πολλά είναι τα παιδιά που θα ήθελαν να εκκλησιαστούν αλλά δέν τους δίδεται η ευκαιρία γιατί οι γονείς τους δέν μεριμνούν να προσέλθουν την Κυριακή στην Εκκλησία.

Το μεγάλο αυτό πρόβλημα δύσκολα αντιμετωπίζεται, όμως αξίζει το κόπο οι κατηχητές της κάθε ενορίας να προσπαθήσουν να οργανώσουν την προσέλευση των παιδιών στο Ναό.

Διατηρώντας μία καλή επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών του κατηχητικού, δεν είναι αδύνατο να κερδίσουν την εμπιστοσύνη τους, έτσι ώστε να εμπιστευτούν στον κατηχητή το παιδί τους την Κυριακή το πρωί, ακόμα και αν χρειάζεται να το συνοδεύσει εκείνος στην Εκκλησία.

5. Στις ενορίες μας όπου υπάρχει δυνατότητα πρέπει να οργανωθούν, επιτρέψτε μας την έκφραση, «κρυφά σχολειά». Μιλούμε για μικρά τμήματα φροντιστηριακά που θα διδάσκουν στοιχειώδη μαθήματα της Αρχαίας Ελληνικής γλώσσας.

Το πείραμα αυτό έχει κατά καιρούς πραγματοποιηθεί και έχει αποδειχθεί πως όπου υπήρχαν πρόσωπα με γνώσεις αφ' ενός και διάθεση αφ' ετέρου, έγιναν μικρά θαύματα. Εδώ νομίζουμε ότι κεντρικά η Εκκλησία θα πρέπει να αναθέσει σε ομάδα φιλόλογων και θεολόγων την δημιουργία κατάλληλων βιβλίων, αρχικά θα τολμούσαμε να πούμε για παιδιά δημοτικού, τα οποία θα είχαν σαν περιεχόμενο τους κυρίως τα λειτουργικά και τα Πατερικά κείμενα, και με αφορμή αυτά θα έδιναν τα απαραίτητα εφόδια για την περαιτέρω σπουδή της ελληνικής γλώσσας.

Κάτι τέτοιο μπορεί να ακούγεται μεγαλεπήβολο, όμως δεν θα άρχιζε από μηδενική βάση, αφού ήδη υπάρχουν άνθρωποι που έχουν ασχοληθεί με το αντικείμενο αυτό.

Για παράδειγμα ο γνωστός φιλόλογος και δάσκαλος με την πιο ουσιαστική σημασία της έννοιας, ο κ. Κώστας Γανωτής έχει συγγράψει εδώ και πολλά χρόνια ένα έργο με τίτλο το «Κρυφό Σχολειό» το οποίο έχει εκδοθεί από τις εκδόσεις Τήνος, ακριβώς με αυτή τη λογική, ενώ πρόσφατα έχει ξεκινήσει η έκδοση σχολίων φιλολογικών και ερμηνευτικών σε λειτουργικά κείμενα της Εκκλησίας μας.

Η Εκκλησία καλείται για άλλη μια φορά να διασώσει το γένος των Ρωμιών, αυτή τη φορά από την αφομοίωσή του από τον δυτικό πολιτισμό και από την απώλεια της ιδιοπροσωπείας των Ελλήνων.

Πιστεύουμε πως αυτή η αποστολή δεν απάδει καθόλου από την αποστολή της Εκκλησίας στο κόσμο, όπως πολλοί μπορεί να βιαστούν να διαμαρτυρηθούν, γιατί η Εκκλησία θέλει τους ανθρώπους πρόσωπα και όχι μια χειραγωγούμενη μάζα. Αυτή όμως είναι μία άλλη συζήτηση.

Οι παραπάνω προτάσεις δέν επιδιώκουν να εντυπωσιάσουν με την ριζοσπαστικότητά τους, δέν έρχονται να ενεργήσουν σαν μία συνταγή που θα οδηγήσει ξαφνικά σε μια λειτουργική άνθηση μεταξύ των νέων.

Σκοπός των σκέψεων αυτών είναι να ανοίξουν ένα διάλογο μεταξύ των ανθρώπων της Εκκλησίας που ασχολούνται με τους νέους για το πόσα έχουμε να κάνουμε στην προσπάθεια προσέγγισής τους. Είναι αλήθεια πως πολλά πρέπει να γίνουν για να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις ενός μυσταγωγικού πλησιάσματος των νέων ανθρώπων προς την Εκκλησία.

Εργασία ταπεινή και σιωπηλή, χωρίς λόγους μεγάλους και ηχηρούς, χωρίς κινήσεις εντυπωσιασμού που στην ουσία τους όμως είναι ρηχές και επικίνδυνες. Σε μία τέτοια προσπάθεια πρέπει να ενταχθούμε όλοι αν ειλικρινά ενδιαφερόμαστε για τον ευαγγελισμό των νέων.

Οι εκφραστές της λειτουργικής αναγέννησης

Σαν επίλογο τής μικρής τούτης εισήγησης επιτρέψτε μας να εξετάσουμε το ζήτημα: ποιοί είναι εκείνοι που εισηγούνται την μετάφραση των λειτουργικών κειμένων.

Είναι βέβαιο ότι μεταξύ τών προσώπων αυτών υπάρχουν αρκετοί, κληρικοί, θεολόγοι, γονείς, που εκφράζουν μία αγωνία αληθινή, έναν ειλικρινή πόνο για το γεγονός ότι οι νέοι βρίσκονται εγκλωβισμένοι σε έναν κυκεώνα προβλημάτων υπαρξιακών και καθημερινών, χωρίς να μπορούν να αντλήσουν λύσεις από την Εκκλησία, ακριβώς επειδή δεν την αισθάνονται και δεν την αναγνωρίζουν σαν μάνα τους, ακριβώς γιατί δεν τρέφονται από το γάλα της λατρευτικής βιοτής.

Κατανοούμε λοιπόν πως αυτή η αγωνία οδηγεί στην πρόταση να δοκιμαστεί η χρήση μεταφρασμένων κειμένων στα νέα ελληνικά στη λατρεία. Σε αυτούς τους ανθρώπους θα θέλαμε να πούμε με πολύ αγάπη και σεβασμό, ότι οφείλουμε να είμαστε πολύ προσεκτικοί και συνετοί στις πράξεις, αρνούμενοι να αποδεχθούμε τον πειρασμό των εύκολων λύσεων, πολύ περισσότερο όταν αυτές δεν οδηγούν πουθενά.

Ακούτε τους νέους να δικαιολογούν την απόσταση την οποία διατηρούν από την Εκκλησία, με τόν ισχυρισμό ότι δέν κατανοούν τα όσα λέγονται εκεί.

Τα παιδιά δεν δίδουν μία ψεύτικη απάντηση. Δίδουν όμως μία εύκολη απάντηση. Ας δούμε αυτά τα ίδια τα παιδιά που διαμαρτύρονται για την δυσκολία της λειτουργικής γλώσσας τι μουσική ακούν και αγαπούν.

Η συντριπτική πλειοψηφία αυτών από τα πρώτα χρόνια του δημοτικού αρέσκονται να ακολουθούν διάφορα μουσικά ρεύματα που η παγκοσμιοποιημένη μουσική σκηνή πλασάρει σε κάθε γωνιά της γης.

Τραγούδια σε ξένους ρυθμούς και ήχους, μα κυρίως με ξένους στίχους, στην αγγλική, στην γαλλική, στην ιταλική γλώσσα (κάποιες φορές και σε άλλες ακόμα πιο εξεζητημένες γλώσσες) υπάρχουν στα mp3 που φορούν συνεχώς στα αυτιά τους. Δεν κατανοούν όσα ακούν, όμως τους αρέσει να τα ακούν και πιστεύουν πως είναι η μουσική τους, γιατί κάποιος τους έπεισαν για αυτό.

Αυτό που δέν έχουμε καταφέρει είναι να πείσουμε τα παιδιά πως η Εκκλησία είναι μάνα και όχι μητριά. Αυτός είναι ο αγώνας που έχουμε να κάνουμε. Την ζεστασιά και την θαλπωρή της αγκάλης της μητρικής ερχόμαστε να μαρτυρήσουμε στους νέους.

Δεν είναι ο σκοπός μας να τους τάξουμε εκπτώσεις για να μας προτιμήσουν. Δεν αποσκοπούμε να τους ξεγελάσουμε με κενά ανοίγματα, με συνθήματα του τύπου «ελάτε όλα είναι εύκολα».

Οι απαιτήσεις της ίδιας της ζωής, η καλύτερα, οι απαιτήσεις των ίδιων των νέων θα μας βγάλουν ψεύτες. Το να βρει ο άνθρωπος τον αληθινό του εαυτό δεν είναι κάτι εύκολο και απλό, απαιτεί κόπο, μόχθο και φρόνημα ταπεινό. Έτσι ελευθερώνεται ο άνθρωπος.

Μεταξύ όμως αυτών που εισηγούνται την χρήση στην λατρεία μεταφρασμένων λειτουργικών κειμένων υπάρχουν δυστυχώς και εκείνοι που χρησιμοποιούν τους νέους και την δυσκολία τους να ενταχθούν στον εκκλησιαστικό βίο για να προωθήσουν την δική τους θεώρηση περί Εκκλησίας στον σύγχρονο κόσμο.

Η θεώρηση αυτή εξαγγέλει τον «εκσυγχρονισμό» της Εκκλησίας. Τι σημαίνει αυτό; Η Εκκλησία οφείλει να προσαρμοστεί στα προστάγματα των καιρών.

Στήν εποχή τής νεωτερικότητας η πίστη όχι μόνο δέν είναι απαραίτητη, αλλά φαντάζει και επικίνδυνη. Η Εκκλησία στα 2000 και πλέον χρόνια τής ιστορίας τής μεταποιεί τους ανθρώπους σε πρόσωπα ελεύθερα, έτοιμα να θυσιάσουν ακόμα και την ίδια τους τη ζωή υπέρ της αληθείας και του δικαίου, γιατί για τον χριστιανό πίσω από αυτά πάντα κεκρυμμένος υπάρχει ο Θεός.

Το μοντέλο αυτό του ανθρώπου δέν είναι συμβατό στις συνθήκες τής εποχής μας. Ο αληθινά ελεύθερος άνθρωπος είναι πραγματικά επικίνδυνος για το σύστημα, είναι

στην ουσία μία μόνιμη υπενθύμιση της σχετικότητάς του.

Για αυτό η Εκκλησία κατ' ουσία διώκεται στον δυτικό κόσμο μέσα στα πλαίσια της νομιμότητας και της δημοκρατίας. Αυτό που της ζητείται είναι να προσαρμοστεί στην εποχή προσφέροντας ατομικές θρησκευτικές υπηρεσίες σε όποιον το επιθυμεί και φιλανθρωπικό έργο σε όσους το σύστημα πετά στο περιθώριο. Αυτό που της ζητείται είναι να απαρνηθεί τον ίδιο της τον εαυτό, να σταματήσει να μεταπλάθει τον κόσμο σε Βασιλεία του Θεού.

Ίσως κάποιος θεωρήσουν ότι είναι άδικο να υποστηρίξουμε ότι υπάρχουν κάποιος μέσα στην Εκκλησία οι οποίοι συναινούν στα κελεύσματα αυτά του επικρατούντος πολιτισμού.

Παρακαλώ όμως να προσέξουμε την αντιφατικότητα που προβάλλει στις κινήσεις τούτων των προσώπων. Δηλώνουν από την μία την αγωνία τους για την απόσταση των νέων από την Εκκλησία και όχι μόνο εισηγούνται αλλά και έχουν ήδη εφαρμόσει, χωρίς καμία Συνοδική απόφαση (οι δημοκρατικές προϋποθέσεις για τους ίδιους δεν είναι απαραίτητες) την χρήση των μεταφρασμένων λειτουργικών κειμένων. Γιατί; Για να κατανοούν οι νέοι τα όσα η Εκκλησία τους διδάσκει.

Από την άλλη, την ίδια ώρα που πειραματίζονται με την λατρεία, εισηγούνται την απαλλαγή του μαθήματος των Θρησκευτικών στα σχολεία από τον ομολογιακό του χαρακτήρα, λες και οι λιγοστές αυτές ώρες διδασκαλίας που έχουν απομείνει στα παιδιά δεν είναι απαραίτητες και δεν συμβάλλουν στην κατανόηση της διδασκαλίας της Εκκλησίας και στην εμπάθυνση στο λειτουργικό λόγο.

Είναι τα ίδια πρόσωπα που εμφανίζονται στα ΜΜΕ ως οι διαλακτικές και ώριμες φωνές μέσα από τους κόλπους της Εκκλησίας όταν εμφανίζονται να κατανοούν «μεγαλόψυχα» το γιατί πρέπει να φύγουν οι ιερές εικόνες από τις τάξεις των σχολείων, εκείνα είναι που αγανακτούν με τους σχολικούς εκκλησιασμούς γιατί επικρατεί αταξία και φασαρία στο ναό, εκείνα είναι που ενθουσιάστηκαν με την απαγόρευση της παρουσίας του ιερέα στο σχολείο και της εξομολογήσεως των

μαθητών, εκείνα είναι που βρίσκουν ανούσια την πρωϊνή προσευχή στα σχολεία και προτείνουν την αντικατάστασή της με ποίηση, εκείνα είναι που όταν τίθεται το απαραίτητο του μαθήματος των αρχαίων ελληνικών στα σχολεία, αποκρίνονται πως τα παιδιά πιέζονται πολύ.

Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις πώς εκφράζεται η αγωνία τους για την απόσταση των νέων από την Εκκλησία και την λατρεία; Ποιόν στα αλήθεια κοροϊδεύουν; Ποιόν άλλον, αν όχι τους ίδιους τους νέους, τους οποίους χρησιμοποιούν, χωρίς σεβασμό, χωρίς αιδώ, χωρίς αγάπη, μόνο και μόνο για να κερδίσουν την συμπάθεια των κρατούντων;

Επιτέλους, ας μη κρύβονται πίσω από τους νέους, ας μην θολώνουν τα νερά με εντυπωσιακές κενότητες και ας θέσουν άμεσα αυτό που τους απασχολεί σε εκκλησιαστικό διάλογο: πως θέλουν την Εκκλησία στην νέα χιλιετία.

Γιατί δεν το πράττουν; Ίσως γιατί γνωρίζουν ότι ακόμα και εκείνα τα λιγοστά πρόσωπα που τώρα με δισταγμό συζητούν θέματα όπως η χρήση των μεταφρασμένων λειτουργικών κειμένων, θα τους γυρίσουν την πλάτη.

(Πηγή: romfea.gr)

Διαβάστε περισσότερα άρθρα για το θέμα πατώντας [εδώ](#)